

Ikt. sz.: ISZB/44-1/2013/IF

IF-3/2013. sz. ülés
(IF-14/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Ifjúsági, szociális, családügyi és lakhatási bizottság**
Ifjúsági albizottságának
2013. szeptember 23-án, hétfőn, 8 óra 37 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 556. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a Nemzeti Drogellenes Stratégia előkészítésének és kidolgozásának folyamatáról</i>	5
<i>Téglásy Kristóf főosztályvezető (EMMI) szóbeli tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	7
<i>Téglásy Kristóf főosztályvezető (EMMI) viszonzválasza</i>	9

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a Nemzeti Drogellenes Stratégia előkészítésének és kidolgozásának folyamatáról
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Kapus Krisztián** (Fidesz), az albizottság elnöke

Baráth Zsolt (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Horváth Zoltán (Fidesz) Kapus Krisztiánnak (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Téglásy Kristóf főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma)

(Az ülés kezdetének időpontja: 8 óra 37 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

KAPUS KRISZTIÁN (Fidesz), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Tisztelettel köszöntök mindenkit a mai Ifjúsági albizottsági ülésen. Megállapítom, hogy az ülés határozatképes tekintettel, hogy az 5 főből 3 szavazóképeség jelen van.

Tisztelettel köszöntöm az Ifjúsági főosztály főosztályvezetőjét, Téglásy Kristóf urat. A mai napirendi javaslatunk: tájékoztató a Nemzeti Drogellenes Stratégia előkészítésének és kidolgozásának folyamatáról szól, illetve az egyebek napirend van, amit már majdnem meg is beszéltünk az ülés előtt.

Kérdezem, hogy van-e más kérdés, javaslat. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, aki a napirendi pontokat elfogadja, az kérem, szavazzon! Három igen egyhangú szavazattal elfogadtuk a mai napirendi pontokat. A Nemzeti Drogellenes Stratégia napirendi pontot vettük a mai bizottsági ülés témájára, tekintettel arra, hogy 9 óra 30-kor az Egészségügyi bizottság, 10 órakor az Ifjúsági, szociális, családügyi és lakhatási bizottság és talán 11 órakor az Oktatási bizottság tárgyalja a mai napon. Tehát úgy gondolom, hogy a mi témánk elsősorban is a fentebb kijelölt bizottság, az Ifjúsági bizottság.

Köszönöm szépen a megjelent tagoknak a részvételt, a korai időpontra tekintettel főosztályvezető úrnak is, hogy elfogadta a meghívást és akkor átadnám a szót a tájékoztató megtartására.

Tájékoztató a Nemzeti Drogellenes Stratégia előkészítésének és kidolgozásának folyamatáról

Téglásy Kristóf főosztályvezető (EMMI) szóbeli tájékoztatója

TÉGLÁSY KRISTÓF (Emberi Erőforrások Minisztériuma): A nemzeti drogellenes stratégia elég régi történetre nyúlik vissza. 2009-ben az elmúlt parlament, az akkori kormánypártok szavazatával fogadta el a drogstratégiát, amit már az akkori ellenzéki képviselők: Fidesz, KDNP és az MDF se szavazott meg, és jelezték, hogy annak irányai nem esnek egybe az akkor ellenzéki, most kormánypártok által elképzelt irányvonallal, illetve, hogy több hibát találtak a stratégiában. Ezen felül 2010 óta, illetve már 2009-ben kezdődött, de 2010-ben erősödött fel az a tendencia, hogy megjelentek az új szerek, az azóta sokat emlegetett úgynevezett dizájnernedrogok, rendes nevükön az új pszichoaktív szerek. És ez teljesen átrendezte a kábítószer-piacot, illetve teljesen átrendezte azt a fajta szükségletet, amit a kábítószer-problémával küzdőkkel foglalkozó szervezetek, új prevenciós szervezetek, mint a rehabilitációs intézetek és egyéb más, alacsony küszöbű szolgáltatást nyújtó szervezeteknek kellett végezni. Mindezek a kihívások és ez a paradigmaváltás, ami 2010-ben a kormányváltás után a kábítószerprobléma-kezeléshez való hozzáállásban történt, szükségessé tette, hogy egy új stratégiát dolgozzunk ki.

Az új stratégia kidolgozása egy 10 fős munkacsoporttal kezdődött, ami aztán 11 főre bővült, a nemrég elhunyt Buda Béla professzor úr társulásával, illetve ő csatlakozott ehhez a 10 fős munkacsoporthoz, ahol nemzetközi híró szakemberek dolgozták ki a stratégia alapjait. Már a kidolgozás folyamatában – tematikus napokon és különböző munkacsoportokban – nagyon széles körű társadalmi egyeztetés folyt, illetve utána közigazgatási egyeztetés keretében is mind a társadalmi szervezetekkel, mind a szakmai szervezetekkel, mind pedig nyilvánvalóan a kormányzati különböző ágazatok képviselőivel folyamatos egyeztetés zajlott.

Aztán megjelent egy stratégiáról szóló kormányrendelet, az egységes stratégiai irányításról szóló kormányrendelet, illetve felmerült a kormányban egy igény, hogy erősítsük

meg a stratégiának a kínálatcsökkentési, keresletcsökkentési részét, mind a kettőt hozzuk egyensúlyba, ezért a stratégia két irány mentén került átdolgozásra. Egyrészt kiegészültek olyan elemekkel, amit a stratégiairányítási rendszerről szóló kormányrendelet szükségesnek látott és előírt, mondjuk short-analízis vagy háttérkép, helyzetkép, annak az elemzése; illetve kiegészült, a BM, a Belügyminisztérium segítségével átdolgozásra került az a fejezet, ami a különböző intézkedéseket foglalja magába, ahol főleg a kábítószer-bűnözés és a kábítószer terjesztése, behozatala az országba és átvétele kérdésköre merül fel. Ugye, időközben sikerült létrehozni az úgynevezett C-listát, ami szerintünk nagy előrelépés volt a dizájn drogok elleni küzdelemben annál is inkább, mert az EU európai uniós szinten most próbál egy hasonlót bevezetni. Nyugodtan mondhatom, hogy megelőztük az Európai Uniót, és a magyar példát, mint jó gyakorlatot véve alapul, októberben fognak egy hasonló javaslatot betérjeszteni egy hasonló – C-listához hasonló – szabályozás felállítására. Tehát átdolgozásra került a stratégia, és akkor alakult ki az a szöveg, amit a képviselő hölgyek és urak is láthatnak, ami benyújtásra került, a kormány elfogadta és benyújtotta az Országgyűlés elé.

Két nagyon fontos dolgot szeretnék kiemelni. Az egyik az, hogy az egész stratégia annyiban is több ponton változtatott persze az előzőkhöz képest, de annyiban mindenképpen változott, hogy nem a kábítószer-használók szempontjából tekinti a kérdést, hanem a társadalom szempontjából tekinti a kérdést, elismerve persze, hogy a már kábítószerfüggőknek segítségre van szüksége, de mégis a társadalom szemével próbálja vizsgálni ezt az egész kérdést és a megoldásokat is a társadalom szemével nézi. Pont ezért vontunk be olyan érdekhordozó csoportokat, akik szorosan véve talán nem tartoznak a kábítószer-problémát kezelő szervezetek köré, mint például a Nagycsaládosok vagy a Védőnők Egyesülete, vagy az Orvosi Kamara vagy a pedagógus szervezetek például, de azt gondoltuk, hogy igenis lesz véleményük, és fontos, megfontolandó javaslatuk a stratégia szövegek kidolgozásánál.

Tehát az egyik fontos rész az az, hogy a társadalom szempontjából közelíti a kérdést, a másik pedig, hogy egy olyan értékrendszert állított fel, ami három pilléren áll, ez ugye, a három pillér közül a prevenció, mint iránynak az erősítése. Tehát az ártalomcsökkentés sincs – most idézőjelben mondom – „kiradírozva a szövegből”, de a prevenciónak a fontosságát hangsúlyozza a szöveg, ha a kezelésről van szó, akkor a felépülés központú kezelést. Tehát a kezelésnek nem lehet más célja, mint a teljes felépülés és a szermentesség, illetve a családok és a közösségek, a háttértámogató közösségek, és ezen belül is a családok megerősítése. Hiszen azt gondoljuk, hogy ezekre támaszkodva tudunk a kábítószerrel kapcsolatba került, de még nem függő, vagy már függő kliensek is ezekre a közösségekre támaszkodva tudnak előrehaladni. És általánosságban elmondható, hogy a szermentes egészséges életmódot és a szermentes életmódot propagálja, tehát a fiataloknak, mint legveszélyeztetettebb célcsoportnak azon közösségeit célozzuk erősíteni, akik nem élnek kábítószerrel, hogy ezt az életmódot ők is propagálják, tehát hogy kortárs csoportként jóval nagyobb súllyal tudják propagálni a társaik felé, hogy lehet kábítószer nélkül is élni, sportolni, tanulni, sőt még szórakozni is nyugodtan.

A stratégia szövege hangsúlyt fektet mind a kábítószerrel kapcsolatos bűnözés üldözésére – itt természetesen a zéró toleranciát helyezi előtérbe –, mind pedig arra, hogy minden olyan tevékenység, ami azt célozza, hogy Magyarországra, és a fiataljaink és a gyerekeink körében illegális szereket terjesszenek, az a legkeményebb eszközökkel üldözendő, egyébként többek között a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács is véleményezte a stratégiát és abszolút egyetértően foglalt állást.

Nagyvonalakban ennyit a szövegről. Nagyon komoly és nagyon hosszú munka van mögöttünk, nagyon sok szakember és még több szervezet véleményezte és vett részt a szöveg kialakításában. Én azt gondolom – mint ahogy a C-lista kapcsán is említettem – egy olyan szöveg, egy olyan stratégia kerülhet elfogadásra az Országgyűlés által, ami nem csak Magyarországnak, de egész Európának példaként állítható majd, mint ahogy egyes elemeit,

mint említettem már, követi is az Európai Unió, illetve tervezi követni. Röviden ennyit, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a rövid folyamatábrázolást, hiszen azért ez egy 2009-es dologra visszatekintés ezzel kapcsolatosan. Egy rövid kérdésem lenne nekem, itt az értékrendszer három pillérre épül; ebből volt egy: a prevenció, és onnantól nem tudom, mi volt a másik kettő – ezt átugrottuk-e, vagy beledaráltuk a mondatba. Ezt a kettőt nézzük meg, hogy mi volt.

TÉGLÁSY KRISTÓF (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Lehet, hogy túl gyorsan mondtam. Tehát a hármas értékrendszernél a prevenció fontossága ott az egyik alappillér; a másik a kezelés tekintetében a felépülés központú kezelés előtérbe helyezése; a harmadik pedig – mondhattam volna inkább elsőnek is – a közösségek és ezen belül is a családok megerősítése és az egészséges, kábítószermentes életmód propagálása. Tehát azoknak a csoportoknak a megerősítése – főleg fiatal csoportoknak a megerősítése –, akik kábítószer nélkül élnek, tudnak úgyis szórakozni, és ezt el is tudják mondani a társaiknak. És általában a közösségek, ezen belül is kiemelten a családok megerősítése, amelyek támogató bázisként szolgálnak akár a kábítószer-függőségbe került embereknek, akár azoknak a fiataloknak, akik valamilyen kapcsolatba kerültek, de még nem estek bele ebbe a gödörbe.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mindenféléképpen azt gondolom, hogy mindent, ami a magyar fiatalokat védi, azt üdvözölni kell, hiszen elsősorban a magyarországi ifjúság helyes, egészséges életéről, védelméről beszélünk, és ezért is fontosnak találtam, hogy beszéljünk a nemzeti drogellenes stratégia jelenlegi állapotáról.

Itt a prevenció, mindent felírtam – tehát szó szerint megvolt mind a három –, csak azt hittem, hogy ez még a prevenció része a családi közösségek megerősítése; de akkor ez nemcsak a megelőzés, hanem esetleges utórésze is a történetnek. Én bízom abban egyébként, nyilvánvalóan megoldáskeresésben ez egy folyamat, hiszen abban sem vagyok biztos, hogy ezzel aztán bármi is megoldódik, de ettől függetlenül mindenféléképpen erősíteni kell azt a védelmet, ami ettől a szenvedélybetegségtől mentesíti a fiatalokat. Hiszen ennek nemcsak az a következménye, nemcsak egy részben betegség, hanem inkább azt gondolom, hogy maga a szenvedélybetegségtől való szabadulás nehézsége is van; és mindenféléképpen talán az is, hogy a fiataloknak látni és értékelni kell azt, ami el is hangzott, hogy lehet szórakozni, élni, sportolni is kábítószer, illetve akár doppingszerek nélkül.

Kérdezem Zsolt, hogy van-e kérdés, hozzászólás.

Kérdések, hozzászólások

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Igen, elnök úr, köszönöm a lehetőséget. Tekintettel arra, hogy a szociális bizottság ülésén – a nagy bizottsági ülésen is – lesz alkalmam főosztályvezető úrral ismét találkozni 10 órától ebben az ügyben, de albizottsági lehetőségként mindenképpen szeretnék néhány olyan dolgot felvetni, amit valószínű később is el fogok mondani, de fontosnak tartok. Elhangzott ez a 2009-es dátum főosztályvezető úr részéről is. Teljesen véletlenül – akkor én még a szociális szférában dolgoztam 2009-ben – hoztam egy 2009-es szolnoki kiadványt, aminek éppen önámítás, mámor, kábulat, a helytelen nevelés következménye a címe; itt éppen arról a nevelésről van szó, hogy hogyan lehet ezt korrigálni abban az esetben, amikor a kiskorú gyermeket, a gyermekkorú gyereket megérinti a droghasználatnak a lehetősége, csábítása. A szolnokiak e köré próbálták 2009-ben csoportosítani az ő gondolataikat, ez a Szappanos-féle drogprevenciós központ – ez egy dolog.

Aztán átböngésztem ezt a 60 oldal, plusz mellékletes előterjesztésnek minősülő – majd, gondolom a kormány által, főosztályvezető úr által előterjeszhető – anyagot, ami rengeteg fejezetekben és alpontokban taglalja ezt a drogmegelőzés témát, nevezzük ilyen egyszerűen, de ugye, itt ez annyira összetett, annyira szerteágazó dolog, hogy itt rengeteg mindenről kell beszélni, rengeteg mindent kell kalkulálni. Azt mondják, hogy a nemzetközi drokartellek mindig előrébb járnak, egyrészt a törvény előtt is, másrészt pedig azon szervek, kormányok és kormányok által felvázolt lehetőségek előtt, mint ahogy most is tartunk. Nem véletlen, hogy ez a kormány is idestova már negyedik éve küszködik azzal, hogy milyen drogprevenziót, vagy milyen stratégiát tárjon a magyar ifjúság, illetve azoknak a szervezeteknek a hatáskörébe, akik ezzel majd mondjuk, élhetnek törvényi szinten is, túl azon, hogy a bünyügyi szervezetek, a belügyi szervezetek vagy külügyi szervezetek milyen lehetőségeket fognak majd még ehhez társítani. Azért is mondtam, hogy ez nagyon összetett probléma, mert mint tudjuk, rengetegen kell hogy ezzel foglalkozzanak elsősorban azért, mert az ifjúságról is van szó, az ifjúságnak arról a részéről, akiket igenis akár 18 év alatt is megérint ez a probléma.

A következő kérdéseket szeretném feltenni. A prevenció témában, ahogy ott főosztályvezető úr említette, három pilléren áll tulajdonképpen a drogtéma. Ez 10, 20 éve is körülbelül így zajlott: a prevenció, a kezelés és a közösségek szervezése, úgyhogy ezzel nagyon új dolgot igazából nem hallunk, én legalábbis munkám során is ezeket a fő pilléreket tapasztaltam, legfeljebb máshogy voltak megfogalmazva. A prevenció téma azért érdekes, mert nagyon sokszor próbálkoztak már ezzel; hogy ebben a jelenlegi kormány által előterjesztett drogstratégiában ez mennyire lesz úgymond hatékony, ez végül is majd a gyakorlatban fog kiderülni, elválni. A fejezeti pontok alapján van ezzel kapcsolatban fenntartásom, aggályom. A kezeléssel azért nem beszélek, mert az nem szakterületem, nem vagyok sem pszichológus, sem pszichiáter; gyakorlati tapasztalatom ugyan van, mint például a kiskorú gyermekek törvényes képviselője, sajnos már 2010-ig elég sok gyermekkel fordultam meg a helyi drogprevenziós és kezelési központokban, és az a szám a mai napig úgy tudom, hogy inkább csak emelkedik.

A családi közösségek megerősítésével kapcsolatban lenne az a kérdésem, hogy az egyházaknak milyen szerepet szántak, és mennyire volt eddig 24 év elteltével úgymond, mennyire látják az egyházaknak a jelentőségét, a szerepét akár a megelőzésben – vagy most lehet, hogy nem a legjobb kifejezést használom –, olyan értelemben utánkötésben, amikor már érintetté vált egy fiatal, vagy akár egy felnőtt is. Szeretném hangsúlyozni – az előbb említettem az ifjúságot – nekem ez ifjúsági bizottságban is egyrészt, meg hogy fiatalokkal foglalkoztam nagyon sok évtizedig, ez mindenképpen a szívügyem, de nem csak az ifjúságról van szó, azt is tudjuk, hogy azért itt a felnőttek körében is igen erőteljesen elterjedt a droghasználat. Kérdezem, hogy az egyházaknak, akár a fiatalság tekintetében – tudjuk, hogy ott van a nevelés-oktatás, akinek az első feladat lenne –, de akár a felnőtt korú droghasználók, szerhasználók tekintetében milyen szerepet szán a kormány.

És az utolsó kérdésem pedig az lenne, hogy ugye, 2010 óta folyamatosan nyomon követem, illetve törvénymódosító javaslatokat, módosító javaslatokat adok be minden évben a költségvetéshez, amit a kormány terjeszt elő a drogmegelőzés és a drogtéma ügyében, ez a 2013-as költségvetésben jelenleg úgy tudom 200 millió forint, amit a kormány erre szán, csökkenő tendenciát mutat. Annak idején a 2010-es évre, tehát még 2009-ben, amikor megszavazták az akkori kormányok – emlékezetem vagy tudomásom szerint – úgy emlékszem, hogy egymilliárd forint volt erre, még a szociál-liberális kormány is egymilliárd forintot szánt erre. Hogyan lehetséges az, hogy amikor előterjesztenek 2013 második felében egy 2020-ig terjedő drogstratégiát, akkor ellentmondásban van azzal a kormánynak a szándéka, hogy pillanatnyilag csak 200 millió forint áll a drogprevenzió vagy mondjuk a drogesemények megelőzésére.

Tehát én nagyon nem látom azt a határozott szándékot, ugyanis ehhez is pénz kell, mint tudjuk; és ez a 200 millió forint nagyon gyérnek látszik erre a témára. Van-e arra lehetőség, esély vagy lesz-e mondjuk a 2014-es költségvetésben – habár tudjuk kampányév lesz, és itt bármi előfordulhat –, hogy emelkedik ez az összeg. És persze a pénzeket mindig jó helyre kell tenni, tehát olyan programokat kell gyártani, és itt elsősorban ennek a stratégiának az alapján – a puding próbája is az evésnél dől el –, hogy mindenféle olyan bűnügyi szervezetek, bűnmegelőzési, bűnügyi, belügyminisztériumi szervezetekkel és társadalmi szervezetekkel kell ezt a dolgot egyeztetni.

És az utolsó utáni kérdésem, hogy megtörtént-e ez, milyen civil szervezetekkel, és milyen hivatalos szervezetekkel történt ennek a 2020-ig szóló drogstratégiának az egyeztetése. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Majd megadva a szót fősztályvezető úrnak, egy dolgot említenék. Ha pontosan azt nézzük, hogy a három pillérnek az egy pillére az a prevenció. A 200 millió forint mellé minden odatartozik, ami egyébként az ifjúságpolitikát valójában megelőzi: a hasznos, értelmes, értékes, akár nyári táborozás, akár ifjúsági rendezvények, tehát valójában azt gondolom, hogy ez a pénz így elég nehezen összehasonlítható azzal, ami egyébként az előzőekben volt.

Fősztályvezető úrnak megadom a szót.

Téglásy Kristóf (EMMI) viszonzása

TÉGLÁSY KRISTÓF (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen. Még egy mondattal elnök úr kérdésére vagy megszólalására visszautalva, valóban ez egy stratégia, meg általánosságban is hadd mondjam azt, hogy egy stratégia alapvetően, mint minden stratégia, értékrendszert és irányokat szab meg. Természetesen ezért nevezhetjük első lépésnek, és inkább azt mondanám, hogy ez az alap, és a konkrét intézkedések a cselekvési vagy akciótervben fognak megjelenni, amit egyébként az országgyűlési határozat, az elfogadó határozat időpontjához számított három hónapon belül kell benyújtanunk a kormánynak. Ezekben konkrét intézkedések, ahhoz határidők, felelősök és források kell hogy legyenek rendelve, és ezeket nevezhetjük majd az első, második és a következő lépéseknek, amik a stratégia irányait és értékrendszerét természetesen követik.

Képviselő úr felszólalására, hogy 18 év alatt. Azt kell mondanom, sajnos – és erre majd később visszatérek –, hogy nem, 14 évtől van most az első szer kipróbálás kordátuma, tehát körülbelül 14, 15, de inkább 14 éves az, ahol már vannak olyan fiatalok, akik életükben egyszer bármilyen szert kipróbáltak, sajnos. Hozzá kell tegyem azt is, mindegy, erről majd később.

A prevenció. A prevenciót tegyük tisztába egy picit. Tehát a prevenciót mi nem olyan értelemben használjuk, és a stratégia se olyan értelemben használja, hogy minden, amit a kábítószeresekkel foglalkoznak, a kábítószer-problémával foglalkoznak. Ugye, a kábítószer-probléma kezelésének három fő iránya van: a prevenció, azaz a megelőzés, az ártalomcsökkentés és a kínálatcsökkentés. A kínálatcsökkentés egyszerűen a bűnüldöző része a dolognak, tehát amikor megpróbálják a piacon megjelenő, országba bejövő szerek kínálatát, a kínálatra felkínált szereket csökkenteni. Az ártalomcsökkentés az a fajta kezelési mód, ahol megpróbálják az ártalmakat csökkenteni, tehát hogy ne legyen annyira veszélyes, de nem a teljes felépülés központ, felépülés vonal van a középpontban. Ártalomcsökkentés. A legismertebb ártalomcsökkentő módszer például a tücsere vagy a metadon kezelés, de szerintem ennyire ne menjünk bele a dolgokba. A lényeg az, hogy a stratégia a prevenciót tartja a legfontosabbnak, a megelőzést, a felvilágosítást, a megelőző programokat, és nem azt, hogy a már kábítószerrel élőknek az ártalmait megpróbáljuk csökkenteni. Aki persze rászorul ártalomcsökkentő kezelésre, az megkapja; tehát még egyszer mondom, nem lesz az

ártalomcsökkentés se kinullázva, de azt gondoljuk, hogy az erőforrásainkat a megelőzésre kell fordítani, és nem a már kábítószer használók ártalmának a csökkentésére. Ha viszont már kezeljük a klienseket, akkor viszont a teljes felépülést helyezzük középpontba.

Az egyházak szerepe. A történelmi egyházak, és egyébként más egyházak is fontos szerepet játszanak és játszottak idáig is főleg a kezelésben, a prevencióban kevésbé, a kezelésben igen. Ki kell emelnem a református és a katolikus egyházat, de a baptista egyháznak is nagyon komoly hálózata van. Természetesen a történelmi egyházak és a szakmailag releváns egyházak, például a baptisták is folyamatosan részt vettek a stratégia kidolgozásában is – nemcsak az egyeztetési fázisban, hanem már a kidolgozás folyamatában be lettek vonva az egyházak. A 10 fős szakértői csoport, aki az egésznek az alapját írta, ott is képviseltette magát egy szakértővel – az egyházak képviseltették magukat egy szakértővel –, jelesül a református egyháznak az egyik legelismertebb szakértője Victorné Erdős Eszter volt tagja ennek a 10 fős csapatnak.

Természetesen az egyházakra egyébként meg kiemelten figyelünk, hiszen nemcsak hogy véleményhordozók, nemcsak, hogy részt vesznek a munkában, hanem lévén, hogy fiatalokkal találkoznak, ezért nagyon fontosnak tartjuk az ő véleményüket, és továbbra is szeretnénk támaszkodni rájuk, hiszen a munkának a nagy részét azért civil szervezetek és szakmai szervezetek végzik szerte az országban. A minisztériumban drogmegelőzési koordináció működik, ami, ahogy a neve is mutatja, megpróbálja koordinálni ezeket a feladatokat.

Kicsit a pénzre áttérve. A 200 millió az 350 millió, ami a 2013-as költségvetésben volt. De ezt sem kell pusztán magában tekinteni, hiszen a képviselő úr által említett egymilliárd forint egyrészt összességében tartalmazott mindent, míg azóta a Nemzeti Drogmegelőzési Irodának, ami az NCSSZI-ben, a Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézetben van, külön költségvetése van. Tehát osztódnak ezekre, és akkor még a 350-hez hozzá kéne, hogy adjuk, de valóban csökkentek a források, viszont európai uniós és más programokat is ide lehet számolni, ha nem is teljes egészében; ezek nem címkézetten kábítószer-jellegű források. De például a kábítószeresekkel foglalkozó rehabilitációs intézetek és szolgáltatóknak a normatív támogatása, vagy az utcai szociális munkára, az alacsony küszöbű szolgáltatásokra fordított évi, ha jól emlékszem, hatmilliárd forintnak egy jelentős része; a szenvedélybetegekkel foglalkozó utcai szociális munkások és alacsony küszöbű szolgáltatók kapják. Tehát azért össze lehetne itt adni forintokat, míg az az egy, valóban egymilliárd forint körüli összeg, magában állt, tehát akkor máshonnan nem lehetett ide számolni.

Még egy picit hadd térjek ki erre, hogy a szociál-liberális kormányzatnak, vagy az akkor támogatott szervezeteknek valóban volt egymilliárd forintja, csak itt az mutatkozott meg, hogy az egymilliárd forint ellenére az első kipróbálás ideje lefele tolódt, tehát 16 évről elérték azt, hogy 14-re lemenjen a kábítószer-függők száma, ahol csoportosultak, tehát bizonyos helyeken a hepatitis fertőzés meredek emelkedést mutatott. Általában az összes kábítószerrel kapcsolatos tendencia rossz irányba fejlődött, és elértünk oda, hogy a 14-17 év közötti, vagy a 15-17 év közötti diákoknál – ezt egy konkrét felmérés mutatta – 30 százalék körüli kipróbálási arány volt, magyarul: 15-17 év közötti diákoknál minden harmadik életében egyszer már kipróbált valamilyen kábítószer, ezt elérték az egymilliárd forinttal. Azt gondolom, hogy nem a pénz nagysága csak egyedül, ami meghatározza azt, hogy sikeres munkát tudunk-e végezni, hanem például egy stratégia, ami értékrendszert és irányokat szab meg. Természetesen az nem kétséges, hogy ehhez forrásokat kell rendelni, és mi is azon vagyunk és a kormányzat is azon van, hogy a drogstratégia és az azután benyújtandó cselekvési terv intézkedéseivel a megfelelő forrás rendelkezésre álljon, és úgy hiszem, hogy rendelkezésre is fog állni egyrészt magyar költségvetési forrásokból, másrészt pedig európai uniós forrásokból, hiszen az EFOP programnak is része a kábítószer-koordinációnak a

tevékenysége. Az úgynevezett EFOP, az emberi erőforrás operatív programnak 2014-'20 közötti tervezésekor jelentősen megjelenik majd a kábítószer elleni küzdelem és a prevenció fontossága. Itt, tekintve, hogy az EFOP tervezés az most folyamatban van, nem szeretnék számokat mondani, de én azt gondolom, hogy olyan forrás fog megjelenni ezen a területen, ami túlhaladja még azt a 2009-es számot is, és egy új stratégiával, struktúrában, értékrendszerekre, értékekre támaszkodva, szerintem sokkal hatékonyabban tudjuk majd felhasználni.

Még volt egy kérdés. Milyen civil szervezetekkel vettünk részt? Ha mondjuk így viccesen akarnám mondani, akkor milyennel nem. Tehát a létező összes olyan civil szervezettel egyeztetünk szerintem, akinek bármilyen gondolata is volt ebben a kérdésben, ilyen széles körű egyeztetés – a kábítószerrel kapcsolatos anyaggal kapcsolatosan – biztos hogy nem volt még Magyarországon. Természetesen a négy nagy szakmai ernyőszervezettel is egyeztetünk, az egyházakkal, a rendőrséggel, az összes olyan kormányzati ágazattal, akinek bármilyen szerepe lehetett ezen a területen, kiemelve a Belügyminisztériumot, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumot, nyilván az EMMI-n belül az egészségügyi ágazatot. És még egyszer mondom olyan társadalmi szervezetekkel is, akik szorosban talán, vagy nevükben talán nem köthetőek: a Nagycsaládosok vagy a Védőnők, az Orvosi Kamara vagy a pedagógus szervezetek, de nyilvánvalóan találkoznak fiatalokkal, találkoznak a problémával és ezért lehet javaslatuk, úgyhogy több mint 30-40 civil szervezetnek lett kiküldve a társadalmi egyeztetés folyamán célzottan az anyag. A kialakítás folyamában több mint 20 civil szervezet vett részt, és ezen felül is nyilvánvalóan a társadalmi egyeztetés folyamatában mindenkinek lehetősége volt véleményezni, és az összes beérkező javaslatot, a legutolsó darabig is tételesen áttekintettük, a szakértőkkel átkonzultáltuk és egyébként a nagy része, ami befogadható volt, az beépítésre került a szövegben. Azt gondolom, hogy ez a stratégia most az egész társadalomban megszondázott véleményeket és javaslatokat tükrözi, és nyilván ezt egy stratégia-formába öntve tárjuk az Országgyűlés elé.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Lesz még kérdés, látom. Csak egy néhány gondolatot hadd mondjak el. Valójában ez a drogprobléma nem 2009, meg '13-ról szól. Néhány hölgygel ellentétben, itt a teremben, mi már éltünk jóval előbb is. 1993-ben immár Zsámbékon Országos Tudományos Diákköri Konferenciát nyertem szociológia területén a „A fehér halál foglyai” címmel írtuk az akkori magyarországi droghelyzetet, drogproblémát, tehát 20 évvel ezelőtt járunk. '96-ban pedig egy olyan szakdolgozatot írtam, ami a '80-as évekbeli drogproblémákat írta le Budapesten, ahol kimondottan az egyik akkori plébános foglalkozott a kábítószer-függőkkel; itt azt kell még elmondani, hogy a '80-as évek elején se lehetett beszélni kábítószeréről, holott a probléma már akkor is jelen volt. Tehát azért azt kell mondanom, hogy Magyarországon minimum 30 éves problémáról beszélünk és nem is bírjuk, úgy látom megoldani: akkor se, azóta se, és valójában a kezelés a fontosabb, mert a probléma sajnos nem egy gombnyomással megoldandó és ilyen jellegű feladat.

A drogstratégiával kapcsolatosan. Nincs itt az MSZP, az LMP-nek meg nincs is már tagja az Ifjúsági albizottságban, ezért hála' istennek nem filozófiai problémákon vitázunk azon, hogy szociális vagy szocialista liberális drogstratégiáról beszélünk, vagy esetleg konzervatív gondolatokkal megfűszerezve, így legalább ezen különösebben ideológiai vitákat nem folytatunk. Azt gondolom, hogy ennél túl kell látnunk, ez a kérdés nem is politikai kérdés, sokkal inkább az ifjúság védelméről szóló feladat, amely azért is fontos, mert az elmúlt napokban Angliában jártam, és azt elemezte néhány testvérváros, hogy 2060-ban mennyi nyugdíjas lesz, és hogyan fogjuk eltartani. Próbáltam elmondani: ahhoz, hogy a 2060-as nyugdíjasokról beszéljünk, ahhoz jelen pillanatban a fiatalokról kell beszélni, hiszen ezek a fiatalok lesznek azok, akik 2060-ban majd az akkor élő bármelyik európai uniós ország idős korosztályát valójában eltartja, illetve valamilyen szinten kezeli azt a kérdést, ezt a problémát.

Angliában is az a metadon túcsere program is úgy működik még, hogy külön kék receptet kapnak az emberek, kéthetente járnak metadon kezelésre, és hetente pedig vizeletmintát vesznek olyan egyszerű okból, hogy azok az emberek akkor így a kezelés alatt részt vesznek.

Tehát sokféle módja, feladata van ennek és tényleg azt gondolom, hogy talán a legfontosabb a megelőzés lenne, utána természetesen a másik két feladat is kiemelten fontos. De az a feladat a mostaniban, hogy az eddigi stratégia némi szemléletváltással hatékonyan a következő három hónapban egy olyan cselekvési tervet dolgozzon ki, amely valójában konkrét feladatokkal, konkrét határidőkkel látja el ezt a teendőt, mert a feladat, vagy azt kell mondanom, hogy a probléma az van, tehát azzal foglalkozni kell, és arra megoldásokat kell keresni lehetőség szerint legalább annak a csökkentésére.

Baráth Zsolt képviselő úr, parancsolj!

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm. Olyan nagyon mélyre nem szeretnék én se menni, de emlékeimben vannak azok a helyzetek, szituációk, amit én is saját magam éltem át, amikor az aszódi fiúnevelő intézetben – és akkor a '79-'80-as éveket idézem – nevelőtanárként dolgoztam, hogy mennyire találékonyak a fiatalok. És ugye, mi beszélünk inkább a kemény droghasználatról meg a túcseréről, ami már azt feltételezi, hogy itt azért a hatékonyabb drogokról van szó elsősorban, de hogy a fiatalok milyen hatékonyak, milyen találékonyak, ezzel kapcsolatban tudom elmesélni azt a történetet én is. Akkor ugye, a technokol rapid volt a nejlonzacskóban, a '79-'80-as években ez volt; akkor még azért hál' istennek nehezebb volt hozzájutni keményebb szerekhez, azok feltalálták magukat, és nagyon sok olyan neveltem volt például akkor, akik függők voltak, és ha nem jutottak technokol rapidhoz, ami ugye, kemény roncsoló hatással bírt, akkor az elvonási tünetek jelentkeztek rajtuk. Aztán továbbment ez a dolog, a '90-es, 2000-es években előjöttek a hígítók, ugyanúgy beöntötték a nejlonzacskóba és annak a gőzét, vagy nem tudom micsodát, szívták, igencsak furcsa jeleket mutattak ezek a gyerekek is. Aztán jött a töltögáz, ez az öngyújtó töltögáz, különben mindent meg lehet a kereskedelmi forgalomban találni, tehát ez nem okozott nekik különösebb gondot. Ha a gyermeknek, hangsúlyozom, akinek nincs jövedelme, nincsen olyan lehetősége, hogy a keményebb és igen drága szerekhez hozzájusson, megtalálja annak a lehetőségét, annak a módját, hogy ők is azt a bódultsági állapotot valamilyen szinten tudják maguknak biztosítani, ami már persze sokkal mélyebb társadalmi problémákat vet fel az pontosan az ifjúság szintjén, és valahol a prevenciót ott kéne elkezdeni, erről is essen szó.

És olvasom itt tulajdonképpen a 24. oldalon a következtetésekben, elég jó a helyzetértékelés, elég jó a helyzetjelentés. Tehát akik ezt az anyagot összeállították, tudják, hogy hol a probléma, tudják, hogy az iskolai egészségfejlesztésbe ágyazott hosszú távú működőképes, egyúttal bizonyítottan hatékony rendszer nem igazán alakult ki az univerzális megelőzés területén, mert ez van ide leírva; tudják, hogy összességében megállapítható, hogy hazánkban az elmúlt négy esztendőben a kábítószer-probléma súlyosbodott, meg nagyon sok olyan dolgot tudnak, amit például ide leírnak. Na, most erre tényleg egy hatékony stratégiát kell kitalálni, és azért az első felszólalásomban is hangsúlyoztam, hogy ez egy annyira összetett probléma, annyira sok mindenre kell figyelni, hogy nem kicsi fába vágta a kormány a fejszét, de hát ezt már minden kormány megpróbálta. Azért várom kíváncsian, hogy mi lesz ennek a törvényi szintre emelt megoldása, mert tényleg főosztályvezető úr is mondta, hogy gyerekkorba – én is említettem a gyermekkori megjelenést már –, azzal is nagyon tisztában vagyok, hogy tényleg ne menjen lefele az a korhatár 14 év alá, mert az már igencsak súlyos katasztrófális helyzeteket eredményezhet az ifjúság problémáinak a kezelésében. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Volt kérdés? Parancsoljon!

TÉGLÁSY KRISTÓF (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Két gondolatot szeretnék csak mondani. Az egyik a túcserével kapcsolatos, hogy nem, inkább így fogalmaznék, a klasszikus kábítószeres túcseréje, vagy klasszikus kábítószeres miatt ugrott meg egyébként a túcsere tú igénye, hanem pontosan a dizájnerdrogok miatt. Hiszen annyit tudni kell, anélkül, hogy belemennénk mélyebben, hogy ezeket a dizájnerdrogokat is sajnos már injektálják, magyarul: szúrják, és míg egy heroinista napi egyszer, maximum kétszer szúrta magát, egy ilyen dizájnerdroggal ötször-hatszor kell, hogy ugyanazt a hatást elérje, fenntartsa. Ez napi kettő helyett öt-hat tűt jelent, ezért ugrott meg egyébként a túcsere, a túigény, ami 2012 végén odavezetett, hogy túhiány alakult volna ki, ha Balog Zoltán miniszter úr azonnal és kéthéten belül nem ad egy hatmillió forintos külön támogatást vagy megoldási képletet erre a helyzetre; és akkor hatmillió forintból egyébként a minisztérium által kijelölt szervezet beszerezett annyi tűt, ami ezt a kérdést nyugvópontra helyezte. Egyébként a 2013-as évben is külön hétmillió forintot tervezett államtitkár úr a túcsere megsegítésére, és egyébként meg hosszú távon dolgozunk egy túdepó kialakításán, ahol központosítottan, és ezért nyilván olcsóbban tudunk tűket beszerezni, tehát nem a pénzt adjuk oda a túcsere szolgáltatóknak, hanem tűket szerzünk be és a tűt adjuk oda, és így praktikusabbá tudnánk tenni ezt a kérdést.

Még egy gondolat, és ez a stratégiában megjelenik, és szeretném is, ha mindenkinek a gondolkodásába is beégne: nincs kemény drog és nincs könnyű drog, nincs legalizálható könnyű drog és nincs nagyon veszélyes, halált okozó kemény drog, csak drog van, csak kábítószer van, mindenhez hozzá lehet szokni, mindegyik ártalmas, mindegyiknek komoly veszélyei vannak. A dizájnerdrogok ettől annyiban még veszélyesebbek, hogy azoknak a hatását, nemcsak hogy sokszor mi nem ismerjük, vagy a kezelők nem ismerik, hanem sem azok, akik szedik, sem azok, akik terjesztik, hiszen olyan gyorsan alakulnak ki, hogy nem ismerik. Itt szó szerint emberkísérleteket végeznek a fiatalokon.

És hogy mi lenne az első lépése, vagy mik lesznek az első lépései? A cselekvési terv fontos hangsúlya lesz, hogy a fiatalok és a gyerekek köréből: iskolák és mindazon helyek, ahol a fiatalok megfordulnak, akár a szórakozóhelyek körzetéből is, ki fogjuk takarítani a kábítószerrel. El fogjuk tüntetni legalább onnan, hogy a gyerekeink és a fiataljaink ne szembesüljenek azzal, amikor például elmennek szórakozni, vagy, ahogy az 2011 körül feltűnt, elmennek az iskolába és már a folyosón szembejön velük a kábítószer, úgyhogy ezt mindenféle eszközzel meg fogjuk akadályozni. Természetesen a prevenciónál is nagyon sok lépés van, csak egyet hadd említsek. Az iskolai prevenció programokat egyfajta minőségbiztosítási szűrőn kell már most is átengedni. Magyarul: nem lehet olyan iskolai prevenció program iskolában a gyerekek között, amit egy szakmai szervezet nem látott és nem javasolt arra, hogy a gyerekek közé engedjük. Hiszen rengeteg olyan prevenciósnak mondott program bejut az iskolákba, amivel aztán vagy ellenkező hatást érnek el, vagy pedig más célokat szolgálnak, mint most. Hadd ne térjek ki erre komolyabban, de vannak olyan szervezetek ma Magyarországon, akik drogprevenció címén más irányú tevékenységet folytatnak, ezeket nem fogjuk beengedni a gyerekek közé az iskolába, pont ezért egyfajta szakmai egyetértés vagy láttatkozás kell azokhoz a programokhoz, amiket egyébként az iskolákba beengedünk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Utolsó mondatok jönnek, ugye?
Baráth Zsolt képviselő úr.

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Csak egy mondat. Tehát annyira összetett, sokrétű a téma, ez a drogmegelőzés, illetve ezzel kapcsolatos járulékos teendő, hogy köszönöm elnök úrnak, főosztályvezető úrnak, hogy most a főbizottsági ülés előtt sor került erre az albizottsági ülésre. Rengeteg kérdés merült fel bennem, meg fog is, de a többit majd a főbizottsági ülésen fogom feltenni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor alapvetően annyit gondolok, hogy maga a téma jó, hogy terítéken van. Az albizottság hozhat egy olyan döntést, hogy javasolja megtárgyalásra és támogatásra a főbizottságnak, hogy az valójában parlamenti tárgyalásra, vitára kerüljön, és ott bízunk benne, hogy támogatásra kerül.

Tudunk erről szavazni, Zsolt?

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Hogyne.

ELNÖK: Akkor, aki támogatja, az kérem, szavazzon. *(Szavazás.)* Köszönöm. Egyhangúlag támogattuk. Köszönöm szépen, és akkor 10 órakor a főbizottság ülésén folytatjuk tovább a témát. Köszönöm szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 9 óra 20 perc)

Kapus Krisztián
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Turkovics Istvánné